

گفت‌وگو با کارگردانان دو اثری که از خراسان رضوی به جشنواره سراسری تئاتر سردار آسمانی راه پیدا کرده‌اند

اجرای تئاتر درباره سردار سلیمانی نباید به سالگرد محدود شود

شکیبا افخمی راد

گفت‌وگو

جشنواره سراسری تئاتر سردار آسمانی یکی از رویدادهایی است که با هدف تکریم شخصیت و مجاهدت شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی و شهدای جبهه مقاومت در کشور برگزار می‌شود، رویدادی که از سال ۱۳۹۸ پس از حمله تروریستی آمریکا و شهادت حاج قاسم در انجمن تئاتر انقلاب و دفاع مقدس بنیاد فرهنگی روایت فتح پایه‌گذاری شد و در سه دوره برگزاری، با استقبال هنرمندان تئاتر کشور روبه‌رو شد. این روزها چهارمین دوره جشنواره تئاتر سردار آسمانی در بخش تئاتر خیابانی، با حضور سی اثر از ۲۳ شهرستان کشور درحال برگزاری است و هرکدام از آثار در شهرستان خودشان روی صحنه رفته‌اند. نمایش، انتظار، به نویسندگی و کارگردانی علی روحی از مشهد و نمایش «در سایه‌سار سردار دل‌ها، به نویسندگی و کارگردانی پوریا قصابی از قوچان نیز دو نماینده خراسان رضوی در این رویداد هستند که از منظرهای مختلفی به جبهه مقاومت و شهید سلیمانی پرداخته‌اند. این دو هنرمند در گفت‌وگو با شهرآر ا آثارشان ارائه کرده‌اند که در ادامه پیش‌روی شماست.

نمایش به‌طور کلی به معرفی اسطوره‌های جامعه، در رشته‌ها مختلف ورزشی، هنری و علمی می‌پردازد و درنهایت اسطوره‌های واقعی را معرفی می‌کند که در واقع شهدای هشت سال دفاع مقدس، مدافعان حرم، شهدای سلامت و شهدای امنیت هستند. افرادی که شایدمانندورزشکاران وهنرمندان شناخته‌شده‌نباشند، اما ما زندگی‌مان را مدیون آن‌ها هستیم. در واقع اگر رشادت‌ها و جان‌فشانی‌های دلآورانه و اینترگرانه این افراد نباشد، ما هیچ‌وقت نمی‌توانیم در عرصه فرهنگ و هنر و علم و ورزش بدرخشیم و اسطوره بسازیم. او با اشاره به آغاز اجراهای نمایش «در سایه‌سار سردار دل‌ها» در مدارس، دانشگاه‌ها و مساجد شهر قوچان یادآور می‌شود: اوایل شهر پیرو بود که ایده اصلی ساخت این نمایش به ذهنمان رسید، ایده‌ای که در طی برگزاری چند جلسه با اعضای گروه‌مان یخته و در نهایت برای حضور در جشنواره سردار آسمانی تولید شد.

قصابی درـباره روی صحنه رفتن نمایش‌های راه یافته به جشنواره سردار آسمانی در شهرستان‌ها نیز بیان می‌کند: من باور دارم آثار راه یافته به جشنواره‌هایی که با یک اجرا و داوری تمام می‌شوند، آن‌چنان که باید، دیده نمی‌شوند. از این‌رو رویکرد جشنواره سردار آسمانی را تحسین می‌کنم که به‌گروه‌ها فرصت می‌دهد در شهرهای خودشان برای اقشار مختلف به اجرای برنامه بپردازند، چون در این شرایط است که اجرای تئاتر معنی پیدا می‌کند و تأثیراتش ملموس می‌شود. از طرف دیگر اینکه آثار برگزیده در جایی مثل مزار سردار یا در تهران اجرا شوند و رقابتی هم صورت گیرد، اتفاق خوبی است، چون گروه‌ها می‌توانند آثار یکدیگر را ببینند و تبادل اندیشه و فرهنگ میانشان صورت گیرد.

این هنرمند ادامه می‌دهد: من امیدوارم بعد از اتمام بیشتر باحاج قاسم وفعالیت‌هایش آشناشود. همچنین ما باید نگاهمان فرامرزی و جهان شمول تر باشد تا شهید سلیمانی را به همه مسلمانان جهان هم معرفی کنیم.روحی که امیدوار است مسئولان برنامه‌ریزی‌های لازم را برای تولید آثار هنری با محوریت سردار سلیمانی انجام دهند، خاطرنشان می‌کند: باید از نمایش‌هایی که با محوریت دفاع از کشور و مذهب ساخته می‌شوند حمایت مالی صورت بگیرد تا آثار قوی‌تر و شکلی‌تری روی صحنه برود.

● روایتی از اسطوره‌های جامعه
پوریا قصابی، کارگردان نمایش خیابانی «در سایه‌سار سردار دل‌ها»، نیز درباره اثر خود توضیح می‌دهد: این

● ترکیبی از تعزیه و نمایش
علی روحی، هنرمند پیش‌کسوت تئاتر مشهد، درباره محوریت نمایش خیابانی «انتظار» توضیح می‌دهد: نگاه ما در این نمایش برون‌مرزی بوده‌است و داستان خانمی را روایت کرده‌ایم که از لبنان به سوریه می‌آید تا دنبال همسرش که از مدافعان حرم است برگردد. او اسیر داعش می‌شود اما در نهایت توسط یاران حاج قاسم نجات پیدا می‌کند، همچنین فلاش‌بک‌هایی در نمایش داریم که اجرای تعزیه به‌شهادت حضرت ابوالفضل(ع) است.

به گفته او نمایش «انتظار» ترکیبی از تعزیه و نمایش است و در آن بازیگران با سه زبان عربی، انگلیسی و کردی صحبت می‌کنند.

روحی درباره استفاده از زبان‌های مختلف در نمایش خاطرنشان می‌کند: در کنار حاج قاسم افرادی از کشورهای مختلف حضور داشتند که او را فرمانده خود می‌دانستند و در کنارش می‌جنگیدند. در واقع شهید سلیمانی فقط متعلق به ایران نبود، بلکه به کل جهان اسلام تعلق داشت. من هم برای نشان دادن این اتفاق تصمیم گرفتم بازیگران به زبان‌های مختلف صحبت کنند.

این هنرمند ادامه می‌دهد: ما در نمایش «انتظار» حضور فیزیکی حاج قاسم را نداریم ولی به مدیریت و فرماندهی او پرداخته‌ایم. در واقع می‌خواستیم در نمایش نشان دهیم که استرام مرزی ندارد و هرچای دنیا اتفاقی برای مسلمانان رخ‌دهد، دیگر مسلمانان برای جهاد و دفاع از اسلام به پا می‌خیزند.

روحی درباره چالش‌های یادگیری زبان دیگر توسط بازیگران نمایشش بیانی می‌کند: تمرین‌های فشرده‌ای داشتیم و حدود یک ماه فرایند یادگیری صحبت کردن به زبان‌های مختلف زمان برد، اما در نهایت بازیگران مسلط شدند، به‌طوری که وقتی مخاطب نمایش را می‌بیند، متوجه نمی‌شود این افراد در اصل مشهدی هستند.

این هنرمند با اشاره به ارتباط برقرار کردن مخاطبان با نمایش یادآور می‌شود: من در زمان تمرین‌های نمایش از چندین فرد غیرتئاتری دعوت کردم تا کار را ببینند و درباره آن نظر بدهند. همه این افراد داستان نمایش را می‌فهمیدند و به درستی تعریف می‌کردند. درنظر داشتم اگر مخاطب ارتباط برقرار نکرد، فارسی را با عربی و کردی و انگلیسی ترکیب کنم که خوشبختانه، نیازی به این کار نشد. او ادامه می‌دهد: البته صحبت کردن به زبان دیگر کار بازیگران ما را سخت‌تر کرده‌است، چون زبان بدنشان باید قوی‌تر باشد و تأثیرگذارتر اجرا کنند، ولی خوشبختانه هر چهار بازیگر توانستند نقش‌های خودشان را به‌خوبی ایفا کنند. این کارگردان

«گیل دخت»، قصه گویی بعد مدت‌ها

سریال تاریخی آخر هفته سیمای ملی این روزها توانسته است بار دیگر توجه مخاطبان را به خود جلب کند

مرتضی اخوان

نقد روز

همه چیز از قاب بسته‌ای شروع می‌شود که حکایت نگارش نامه‌ای مجرمانه و مهر و مومش به شیوه‌ای تاریخی است. این سرآغاز قصه‌ای شصت‌قسمتی است که قرار است هفته‌ها مخاطب را پای تلویزیون بنشاند. سریال تلویزیونی «گیل‌دخت»، این روزها آخر هفته مخاطبان رسانه ملی را پُر کرده است، مجموعه‌ای که بعد از مدت‌ها سکوت خبری در سریال‌سازی سیما، بار دیگر توجه‌ها را به خود جلب کرده است. تلاش مشترک شبکه یک سیما و شبکه ای فیلم یک خروجی‌اش تا امروز هفته قسمت پنجمش شده از تلویزیون بوده است. «گیل دخت» به تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیعی، کارگردانی مجید اسماعیلی و نویسندگی مجید آسودگان اگرچه به‌ظاهر قصه عشق پسر رعیت به دختر خان است، اما در دل خود تفاوت‌های اساسی با دارم‌های تاریخی مشابه دارد که آن را از دیگر آثار این چنین متمایز می‌کند.

● قصه گویی، به معنای واقعی

«گیل دخت، قصه و غصه عاشق و معشوقی است که اگر هزار دلیل برای رفتن داشته باشند، یک‌بهبانه‌برای ماندن پیدامی‌کنند، مجموعه‌ای که با همین تعریف ساده خیلی

سراست از روز اول بایبند خود حرف می‌زند. در «گیل دخت»، قرار است حالات عشق، از دل رنج و مصیبت به کام بیننده بنشیند. بر خلاف نقدهایی که به این سریال وارد شده‌است و خیلی‌ها معتقدند «گیل دخت» همان قصه مصیبت صدقسمتی و وصال قسمت آخری است، باید گفت ساخته جدید مجید اسماعیلی علاوه بر پرداخت خوب، از روایتی قوی برخوردار است، روایتی که به معنای واقعی «قصه گویی» می‌کند و در دام شعازدگی‌های رایج آثار تاریخی نیفتاده است. شاید بزرگ‌ترین وجه تمایز «گیل دخت»، از آثار مشابه، فرار از شعازدگی و قصه گویی درست و به‌دور از کلیشه‌های رایج است. شاید در شروع «گیل دخت» خیلی‌ها تصورشان بود که قرار است مثلث عشقی مانع رسیدن «گلنار» به «اسماعیل» شود، اما با گذشت هجده قسمت از این مجموعه این فرضیه به‌طور کامل رد شده است و نقش «عاصف میرزا» هم دست کم تا به اینجاچای داستان نقش عاشق دل‌باخته قلدر نیست. در گیل دخت معشوقه به دست قدرت به کام حریف عشقی نمی‌نشیند و اسماعیل هم ذبح دل‌دادگی می‌شود، نه ذبح قدرت.

● روایت‌هایی از قصه‌های جنگل

روایت قصه‌های جنگل همیشه جذاب بوده است، به‌خصوص جنگل‌های گیلان که در تاریخ داستان‌های زیاد داشته و سینه‌به‌سینه نقل مردم بوده است. از

قصه میرزای جنگل بگیرید تا ماجراهای رعیت و خان‌ها، جذایبت‌هایی که سبب شد فیلم‌سازان مختلف به ساخت آثاری از قصه‌های جنگل‌های گیلان مبادرت ورزند. «پس از باران»، «بانوی عمارت»، «کوبار»، «میرزای جنگل»، «افرا» و... تنها تعدادی از سریال‌هایی است که با بهره‌مندی از داستان‌های جنگل و صد البته زیبایی‌های بصری گیلان به روی آنتن تلویزیون رفته‌اند و همواره توانسته‌اند مخاطب خاص خود را هم جلب کنند. مجید اسماعیلی هم که در کارنامه هنری خود اثر چندان مشهوری ندارد و شاید مهم‌ترین کارش نویسندگی سریال «حکومین» برای شبکه سوم سیما بوده، حالا دست به دامان قصه‌های گیلان شده و توانسته است با تکیه بر جلوه‌های بصری و طبیعت دیدنی جنگل‌های گیلان اثری تأمل برانگیز با تصویرگری‌های دلنشین و قاب‌های جذاب بسازد، قاب‌هایی که بعضا به تابلوهای نقاشی می‌ماند که در دل طبیعت بکر شمال ایران به روی بوم خلی می‌شوند.

● از قاب‌های بصری دیدنی تا بازی‌های درخشان

علاوه بر قاب‌های دیدنی که در «گیل دخت» جلب نظر می‌کند، باید بازی‌ها هنر پیشه‌های این مجموعه را هم تحسین کرد. از نقش آفرینی محمود پاک‌نیت در نقش «تقی‌خان» گرفته

تا بازی تأمل برانگیز سعید چنگیزیان، «عاصف میرزا»ی قصه. در این میان نباید از بازیگر جوان نقش «گلنار» هم گذشت. شیرال رفیع که همین چند ماه پیش با سریال «بی‌همگان» روی آنتن شبکه سوم به مخاطبان سیما شناسانده شد، حالا برخلاف آن مجموعه که نقش آفرینی‌اش جنگی به دل نزد، در «گیل دخت» توانسته است خودش را در قامت یک دختر «گیلک» مغرور که در ادامه به رنج عشق و زندگی می‌افتد، درآورد. موسیقی «گیل دخت» هم که موسیقی‌آشنای مسعود سخاوت‌دوست است، از دیگر نقاط قوت این مجموعه به شمار می‌رود. سخاوت دوست که از سازندگان با تجربه موسیقی در عرصه فیلم‌سازی، چه در تلویزیون و چه سینماست در «گیل دخت» به خوبی سه

عنصر اساسی را در موسیقی خود قرار داده است: تعلیق، عشق و هیجان. این را می‌توان از همان سکانس‌های اول سریال دریافت که «طاووس الملوکوت» نام مجرمانه را به نگارش در می‌آورد و آن را با چاپار روانه می‌کند. ریتم مناسب موسیقی، همراه با توجه به سه عنصر کلیدی در این مجموعه عاملی شده است که موسیقی «گیل دخت» روی کار بنشیند.

● بازگشت به پخش هفتگی

«گیل دخت» هنوز به یک سوم ابتدایی

ایستگاه خبر

حسین نیرومند در افتتاح نمایشگاه آثار عبدالحمید قدیریان: تلاش هنرمند در تعالی نقاشی انقلاب ستودنی است

نمایشگاه «نور هدی نور حسین است و بس»، برگزیده آثار نقاشی و تندیس عبدالحمید قدیریان، ۱۶ دی با حضور پرشور هنردوستان و علاقه‌مندان در فرهنگ‌سرای نیاوران آغاز به کار کرد.

در حاشیه این نمایشگاه حسین نیرومند، مشاور مشهدی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، با اشاره به نسل طراحان و نقاشان فعال در حوزه هنری گفت: هنرمندان حوزه هنری می‌دانستند که آثار هنری را به خط مقدم و منطقه می‌بردیم. برای اینکه نقاشی برگرفته از مفاهیم انقلاب شکل بگیرد، خیلی‌ها کار کردند، اما آنکه بیش از همه کوشید و مسیر را ادامه داد، آقای قدیریان بود. پایان بخش مراسم افتتاحیه نمایشگاه، رونمایی از کتاب «همپای نور» بود که حوزه هنری آن را با موضوع آثار نمایشگاه‌های «آسمان حسین» و «همپای نور» قدیریان منتشر کرده است. نمایشگاه «نور هدی نور حسین است و بس» شامل ۴۸ تابلو نقاشی و شش تندیس برنزی تا ۷ بهمن هر روز از ساعت ۱۰ تا ۱۸ و روزهای تعطیل از ساعت ۱۴ تا ۱۸ در نگارخانه اصلی فرهنگ‌سرای نیاوران میزبان هنردوستان است.

اخبار هنری مشهد

برگزاری «ترنم قلم» در نگارخانه حامی

نمایشگاه انفرادی نقاشی‌خط بهنوش مدرس نژاد با عنوان «ترنم قلم» در عصر ۲۱ دی‌ماه امسال افتتاح خواهد شد. به گزارش شهرآر، این نمایشگاه تا ۲۳ دی‌ماه (از ساعت ۱۶ تا ۱۹) در نگارخانه حامی (واقع در راهنمایی ۲) ادامه خواهد یافت.

اجرای ۳ نمایش از خراسان رضوی در جشنواره تئاتر فجر مناطق کشور

جدول اجراهای بیست وهفتمین جشنواره تئاتر فجر مناطق کشور، منطقه ۳، به میزبانی استان مازندران منتشر شد. به گزارش شهرآر، مجده گروه نمایشی با حضور ۲۲۵ هنرمند از استان‌های سمنان، تهران، گلستان، البرز، خراسان شمالی، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، قزوین و گیلان در بیست وهفتمین جشنواره تئاتر فجر مناطق کشور، منطقه ۳ که از امروز برگزار می‌شود، حضور دارند. در این رویداد، نمایش‌های «un12»، نوشته امیر رستگار و منصور جهانبخش، و کارگردانی امیر رستگار از مشهد، «انتظار با بوی نرگس»، نوشته زینب صالحپور، و کارگردانی احمد اکبرزاده از تربت حیدریه و «الهه سنگ»، نوشته فرشید تمری، و کارگردانی عبدالحکیم مشورتی از خواف، روی صحنه می‌روند.

چارسوق هنر

اکران «چپ راست» در سینماهای کشور

بعد از مدت‌ها انتظار قرار است فیلم سینمایی «چپ راست» به کارگردانی حامد محمدی اکران خود را در سینماهای کشور آغاز کند. به گزارش شهرآر، سینماها هفته‌های بی‌رونتی را می‌گذرانند. اگرچه فیلم‌کمدی «خارست» وارد سینما شد، اما نتوانست فروش مورد انتظار را داشته باشد، بنابراین اکران یک فیلم کمدی متفاوت از فضای رایج کمدی این سال‌ها می‌تواند فضای کنونی کشور و سینماها را تغییر بدهد. به تازگی فیلم «ملاقات خصوصی» به کارگردانی امید شمس به سینماها آمده، اما این فیلم نیز هنوز نتوانسته است آن رونق را به فضای اکران برگرداند. باید دید که هنرنمایی رامبد جوان و پیمان قاسم‌خانی می‌تواند فضای اکران را رونق بخشد. در این فیلم همچنین بازی متفاوتی از سارا بهرامی و ویشکا آسایش به نمایش درخواهد آمد.

خشکی زاینده‌رود به سریال کشیده شد

امیرحسین عنایتی که اکنون کارگردانی سریال «طعم طمع» - کاری از مرکز صداوسیما استان اصفهان- را عهده‌دار است، از پخش سریالش طی یک ماه آینده از یکی از شبکه‌های سراسری خبر داد. تهیه‌کننده و کارگردان

سریال جدید «طعم طمع» در گفت‌وگو با ایسنا اعلام کرد: این مجموعه در ژانر معمایی اما با درونمایه کمدی تولید شده است. «طعم طمع» روزهای پایانی تدوینش را می‌گذراند و هم‌زمان موسیقی کار در حال انجام است. کار مناسبتی نیست و آزاد است و فکر می‌کنم طی یک ماه آینده به روی آنتن برود. وی در توضیح داستان اصلی مجموعه تلویزیونی «طعم طمع» اظهار کرد: این سریال قصه خشک‌سالی زاینده‌رود اصفهان و درگیر شدن یک خانواده کشاورز با تبعات این مسئله را به تصویر می‌کشد. محمد فیلی، پوراندخت مهیمن، آشا محرابی، شهاب عباسی، پویا امینی و... از بازیگران این مجموعه تلویزیونی هستند.